

NAWIĄZANIE STOSUNKÓW DYPLOMATYCZNYCH I KONSULARNYCH MIĘDZY RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ A WYSPAMI COOKA

ESTABLISHMENT OF DIPLOMATIC AND CONSULAR RELATIONS BETWEEN THE REPUBLIC OF POLAND AND THE COOK ISLANDS

Dr Sabina Kubas

Uniwersytet Rzeszowski, Polska
e-mail: skubas@ur.edu.pl; <https://orcid.org/0000-0002-6581-7105>

Abstrakt

Niniejsze opracowanie analizuje nawiązanie stosunków dyplomatycznych i konsularnych między Rzeczpospolitą Polską a Wyspami Cooka, które miało miejsce 20 marca 2025 r. Artykuł omawia istotę stosunków dyplomatycznych i konsularnych w prawie międzynarodowym, wskazując ich funkcję w reprezentowaniu interesów państwowych, ochronie obywateli oraz utrzymaniu pokojowych relacji międzynarodowych. Przedstawiono także specyficzny status prawny Wysp Cooka jako podmiotu o ograniczonej podmiotowości międzynarodowej, posiadającego autonomię w polityce zagranicznej mimo pozostawania w wolnym stowarzyszeniu z Nową Zelandią. Nawiązanie stosunków dyplomatycznych i konsularnych między Polską a Wyspami Cooka stanowi przykład elastycznego stosowania prawa dyplomatycznego wobec podmiotów nietypowych oraz potwierdza funkcjonalną zdolność Wysp Cooka do prowadzenia relacji międzynarodowych. Analiza wskazuje, że akt ten umożliwia rozwój współpracy bilateralnej w sferze politycznej, gospodarczej, kulturowej i edukacyjnej, a także wzmacnia pozycję Polski w regionie Pacyfiku. Nawiązanie relacji jest dowodem adaptacyjności współczesnego prawa międzynarodowego i jego zdolności do stabilizowania porządku międzynarodowego poprzez formalne uregulowanie stosunków państwowych.

Słowa kluczowe: stosunki dyplomatyczne, stosunki konsularne, Wyspy Cooka, Polska, prawo międzynarodowe publiczne, podmiotowość międzynarodowa

Abstract

This paper analyzes the establishment of diplomatic and consular relations between the Republic of Poland and the Cook Islands, which took place on March 20, 2025. It discusses the essence of diplomatic and consular relations in international law, highlighting their role in representing state interests, protecting citizens, and maintaining peaceful international relations. The study also examines the unique legal status of the Cook Islands as a subject of limited international personality, possessing autonomy in foreign policy while remaining in free association with New Zealand. The establishment of diplomatic and consular relations between Poland and the Cook Islands serves as an example of the flexible application of diplomatic law to atypical entities and confirms the functional capacity of the Cook Islands to conduct international relations. The analysis indicates that this act enables the development of bilateral cooperation in political, economic, cultural, and educational spheres, while strengthening Poland's position in the Pacific region. The establishment of these relations demonstrates the adaptability of contemporary international law and its capacity to stabilize the international order through formal regulation of state interactions.

Keywords: diplomatic relations, consular relations, Cook Islands, Poland, public international law, international personality

Wprowadzenie

Współczesne prawo międzynarodowe publiczne umożliwia państwom nawiązywanie stosunków dyplomatycznych z różnorodnymi podmiotami o zróżnicowanym statusie międzynarodowym. Stosunki dyplomatyczne to podstawowy element funkcjonowania współczesnych państw na arenie międzynarodowej. Samo ich nawiązanie stanowi wyraz uznania i otwartości na współpracę polityczną, gospodarczą, społeczną oraz kulturową. Nawiązanie relacji dyplomatycznych i konsularnych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Wyspami Cooka w dniu 20 marca 2025 r. stanowi istotny przykład rozbudowy polskiej sieci dyplomatyczno-konsularnej w regionie Pacyfiku.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie problematyki nawiązywania stosunków dyplomatycznych i konsularnych na przykładzie

aktualnej sytuacji międzynarodowej Rzeczypospolitej Polskiej. W niniejszym opracowaniu zastosowano metodę historyczno-prawną oraz dogmatyczną, które umożliwiły odpowiednią interpretację przepisów międzynarodowych oraz wyciągnięcie wniosków na temat ich zastosowania.

Jako problem badawczy niniejszego opracowania należałoby wskazać istotę i potrzebę współpracy dyplomatycznej i konsularnej jaka została nawiązana między Polską a Wyspami Cooka w dniu 20 marca 2025 r. Czy taka współpraca znajduje uzasadnienie w realizowanych stosunkach międzynarodowych? Czy jej nawiązanie stanowi jakiegokolwiek trudności dla obu stron? Czy efekty tej współpracy przyniosą wymierne korzyści?

1. Istota stosunków dyplomatycznych i konsularnych w prawie międzynarodowym

Stosunki dyplomatyczne stanowią podstawowy mechanizm funkcjonowania współczesnych stosunków międzynarodowych oraz jeden z najważniejszych przejawów suwerenności państwa w sferze zewnętrznej. Ich istota polega na ustanowieniu formalnych, oficjalnych i trwałych relacji pomiędzy podmiotami prawa międzynarodowego – przede wszystkim państwami – w celu prowadzenia dialogu politycznego, reprezentowania interesów państwowych oraz utrzymywania pokojowych relacji międzynarodowych [Symonides 2014, 365]. W sensie prawnym stosunki dyplomatyczne są wyrazem wzajemnego uznania zdolności państw do uczestniczenia w relacjach międzynarodowych oraz do wykonywania prawa legacji (*ius legationis*) [Shaw 2017, 707].

Prawo do nawiązywania stosunków dyplomatycznych nie ma charakteru bezwzględnego obowiązku. Zgodnie z utrwaloną praktyką międzynarodową oraz zasadami prawa zwyczajowego państwa nie są zobowiązane do utrzymywania stosunków dyplomatycznych z innymi państwami [Brownlie 2008, 327]. Ich ustanowienie wymaga zawsze zgody obu stron, co stanowi bezpośrednią konsekwencję zasady suwerennej równości państw, wyrażonej m.in. w art. 2 ust. 1 Karty Narodów Zjednoczonych¹.

Z normatywnego punktu widzenia stosunki dyplomatyczne zostały kompleksowo uregulowane w Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych z 1961 r., która stanowi podstawowy akt prawny współczesnego prawa

¹ Karta Narodów Zjednoczonych z dnia 26 czerwca 1945 r., Dz. U. z 1947 r., Nr 23, poz. 90.

dypłomatycznego². Konwencja ta nie reguluje treści relacji politycznych między państwami, lecz ustanawia ramy prawne umożliwiające funkcjonowanie misji dyplomatycznych, w szczególności w zakresie ich statusu, funkcji oraz przywilejów i immunitetów [Ehrlich 1958, 456].

Istotnym elementem stosunków dyplomatycznych jest ich funkcjonalny charakter. Przywileje i immunitety dyplomatyczne nie mają charakteru osobistego, lecz służą wyłącznie zapewnieniu skutecznego wykonywania funkcji misji dyplomatycznej (Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych, Preambuła). Funkcje te obejmują reprezentowanie państwa wysyłającego, ochronę jego interesów, prowadzenie negocjacji z państwem przyjmującym oraz pozyskiwanie informacji o jego sytuacji politycznej, społecznej i gospodarczej zgodnie z prawem międzynarodowym (Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych, art. 3).

Stosunki konsularne, choć ściśle powiązane ze stosunkami dyplomatycznymi, stanowią odrębną instytucję prawa międzynarodowego. Ich zasadniczym celem jest ochrona interesów państwa wysyłającego oraz jego obywatele w państwie przyjmującym, przy czym ochrona ta ma przede wszystkim charakter administracyjno-prawny, a nie polityczny [Crawford 2019, 504].

Podstawowym aktem normatywnym regulującym tę sferę jest Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych z 1963 r., która określa zasady ustanawiania urzędów konsularnych, zakres kompetencji urzędników konsularnych oraz ich status prawny³. W odróżnieniu od misji dyplomatycznych, urzędy konsularne nie reprezentują państwa wysyłającego w sensie politycznym, lecz realizują zadania o charakterze ochronnym, usługowym i rejestrowym [Wyrozumska 2020, 421].

Do podstawowych funkcji konsularnych należą w szczególności: ochrona praw i interesów obywateli państwa wysyłającego, udzielanie im pomocy w sytuacjach kryzysowych, wykonywanie czynności notarialnych i paszportowych, a także wspieranie rozwoju stosunków handlowych, gospodarczych i kulturalnych pomiędzy państwami (Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych, art. 5). W praktyce to właśnie działalność konsularna ma bezpośredni wpływ na sytuację jednostki poza granicami własnego państwa.

² Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych z dnia 18 kwietnia 1961 r., Dz. U. z 1965 r., Nr 37, poz. 232 [dalej: Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych].

³ Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych z dnia 24 kwietnia 1963 r., Dz. U. z 1982 r., Nr 13, poz. 98 [dalej: Konwencja wiedeńska o stosunkach konsularnych].

Charakterystyczną cechą stosunków konsularnych jest ich większa elastyczność w porównaniu do stosunków dyplomatycznych. Państwa mogą utrzymywać stosunki konsularne nawet w przypadku braku stosunków dyplomatycznych lub po ich zerwaniu, co potwierdza ich techniczny i apolityczny charakter [Symonides 2011, 214]. Również zakres immunitetów konsularnych jest węższy i funkcjonalnie ograniczony w porównaniu do immunitetów dyplomatycznych [tamże, 219].

Relacja pomiędzy stosunkami dyplomatycznymi a konsularnymi ma charakter komplementarny. W doktrynie prawa międzynarodowego przyjmuje się, że nawiązanie stosunków dyplomatycznych co do zasady umożliwia również nawiązanie stosunków konsularnych, chyba że państwa postanowią inaczej [Shaw 2017, 712]. Nie istnieje jednak zasada automatyzmu – decydująca pozostaje zawsze wola stron.

Z systemowego punktu widzenia stosunki dyplomatyczne i konsularne pełnią odmienne, lecz wzajemnie uzupełniające się funkcje. Stosunki dyplomatyczne koncentrują się na sferze politycznej i reprezentacyjnej, natomiast stosunki konsularne odpowiadają na praktyczne potrzeby ochrony interesów państwa i jego obywateli [Wyrozumka 2020, 423].

We współczesnym świecie, charakteryzującym się intensyfikacją kontaktów międzynarodowych, globalizacją oraz wzrostem mobilności ludności, znaczenie stosunków dyplomatycznych i konsularnych ulega stałemu rozszerzeniu [Crawford 2019, 510]. Stanowią one nie tylko instrument prowadzenia polityki zagranicznej, lecz również mechanizm ochrony praw jednostki oraz stabilizacji stosunków międzynarodowych.

Z perspektywy prawa międzynarodowego stosunki dyplomatyczne i konsularne należą do najlepiej skodyfikowanych i najbardziej stabilnych instytucji prawnych. Ich powszechna akceptacja oraz długotrwała praktyka potwierdzają fundamentalną rolę, jaką odgrywają w utrzymaniu międzynarodowego porządku prawnego opartego na zasadach suwerenności, pokojowego współistnienia i współpracy między państwami [Brownlie 2008, 330].

2. Status prawnomiędzynarodowy Wysp Cooka

Wyspy Cooka stanowią terytorium samorządne w wolnym stowarzyszeniu z Nową Zelandią, co oznacza, że nie są w pełni suwerennym państwem, ale posiadają znaczną autonomię w sprawach wewnętrznych oraz

polityce zagranicznej. Taki model ustrojowy nie mieści się jednoznacznie w klasycznym podziale na państwa i terytoria zależne, dlatego określa się go jako formę „quasi-państwowości” lub „ograniczonej podmiotowości międzynarodowej” [Wiewióra 2006, 108-109].

Według J. Sandorskiego „Przykład Wysp Cooka pokazuje, że współczesne prawo międzynarodowe dopuszcza istnienie form pośrednich między pełną suwerennością a zależnością kolonialną” [Sandorski 2008, 162].

Wyspy Cooka na podstawie aktu konstytucyjnego z 1965 r. uzyskały autonomię w ramach tzw. Wolnego stowarzyszenia. W ramach tego układu Nowa Zelandia odpowiada za obronność oraz, w ograniczonym zakresie, za stosunki zagraniczne Wysp Cooka. Zgodnie z oficjalnym stanowiskiem obu stron, Wyspy Cooka mogą zawierać własne umowy międzynarodowe i utrzymywać stosunki z innymi państwami, co czyni regularnie od lat 80. XX w.⁴

Na podstawie Konwencji z Montevideo państwo powinno spełniać cztery warunki: powinno posiadać ludność, terytorium, rząd oraz zdolność do wchodzenia w relacje z innymi państwami. Chociaż Wyspy Cooka nie spełniają w pełni warunku suwerenności (w znaczeniu klasycznym), spełniają pozostałe, a praktyka państw wskazuje na ich uznanie za *quasi*-państwo, posiadające pełną zdolność traktatową i dyplomatyczną⁵.

Wyspy Cooka nie posiadają członkostwa w Organizacji Narodów Zjednoczonych, jednak uczestniczą w kilku organizacjach wyspecjalizowanych, takich jak WHO, UNESCO, FAO czy ICAO⁶. Tego rodzaju członkostwo świadczy o uznaniu Wysp Cooka za podmiot prawa międzynarodowego przez organizacje o charakterze uniwersalnym.

Warto zauważyć, że Wyspy Cooka nawiązały stosunki dyplomatyczne m.in. z Australią⁷, Chinami⁸, Japonią⁹, Stanami Zjednoczonymi¹⁰, czy

⁴ Konstytucja Wysp Cooka z 4 sierpnia 1965 r., <https://constitutionnet.org/sites/default/files/Cook%20Islands%20Constitution.pdf> [dostęp: 01.01.2025].

⁵ Konwencja o prawach i obowiązkach państw z 26 grudnia 1933 r., <https://www.ilsa.org/Jessup/Jessup15/Montevideo%20Convention.pdf> [dostęp: 01.01.2025].

⁶ <https://www.un.org/en/about-us/un-system> [dostęp: 01.01.2025].

⁷ <https://www.dfat.gov.au/> [dostęp: 01.01.2025].

⁸ <https://mfai.gov.ck/> [dostęp: 01.01.2025].

⁹ <https://www.mofa.go.jp/> [dostęp: 01.01.2025].

¹⁰ <https://history.state.gov/countries/cook-islands> [dostęp:01.01.2025].

Ekwadorem¹¹. Nie budzi więc wątpliwości, że Wyspy Cooka stanowią dla społeczności międzynarodowej istotny podmiot stosunków międzynarodowych, którego znaczenia stale wzrasta. Mimo skomplikowanego statusu prawno-międzynarodowego pozycja tego podmiotu, także atrybuty międzynarodowe nie budzą wątpliwości.

Jak wskazuje J. Crawford w przypadku Wysp Cooka kluczowe znaczenia ma nie tyle status konstytucyjny, co zakres rzeczywistej autonomii i uznania przez inne państwa [Crawford 2019, 129]. Z kolei R. Mullerson i A. Aust podkreślają, że podmiotowość międzynarodowa może wynikać z uznania funkcjonalnego, a nie tylko klasycznego modelu państwowości [Mullerson 1994, 47].

3. Nawiązanie stosunków dyplomatycznych i konsularnych między Polską a Wyspami Cooka

Proces nawiązania stosunków dyplomatycznych i konsularnych pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Wyspami Cooka należy rozpatrywać zarówno w kontekście prawa międzynarodowego publicznego, jak i wewnętrznych procedur konstytucyjnych państwa polskiego. Z punktu widzenia prawa międzynarodowego kluczowe znaczenie ma zasada wzajemnej zgody podmiotów prawa międzynarodowego, która warunkuje skuteczność nawiązania oficjalnych relacji dyplomatycznych [Symonides 2014, 361].

Po stronie polskiej decyzja o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych i konsularnych została podjęta przez Radę Ministrów w drugiej połowie 2024 r., w ramach realizacji konstytucyjnych kompetencji w zakresie prowadzenia polityki zagranicznej. Zgodnie z art. 146 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Rada Ministrów prowadzi politykę zagraniczną Rzeczypospolitej Polskiej, w tym decyduje o nawiązywaniu i utrzymywaniu stosunków międzynarodowych¹².

Formalnoprawnym momentem ustanowienia stosunków dyplomatycznych i konsularnych była wymiana not dyplomatycznych dokonana w dniu 20 marca 2025 r. pomiędzy upoważnionymi przedstawicielami obu stron.

¹¹ <https://mfai.gov.ck/news-updates/cook-islands-formalises-diplomatic-relations-ecuador> [dostęp: 01.01.2025].

¹² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.

Do wymiany doszło w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Wellington, co ma znaczenie praktyczne, gdyż Wyspy Cooka pozostają w relacji wolnego stowarzyszenia z Nową Zelandią¹³.

Wymiana not dyplomatycznych stanowi jedną z uproszczonych form zawierania porozumień międzynarodowych i – zgodnie z utrwaloną praktyką – nie wymaga ratyfikacji ani publikacji w trybie właściwym dla umów międzynarodowych¹⁴. Z punktu widzenia Konwencji wiedeńskiej o prawie traktatów skutki prawne takiego porozumienia powstają z chwilą wyrażenia zgody przez obie strony (art. 6-7).

Jednoczesne ustanowienie stosunków dyplomatycznych i konsularnych w dniu 20 marca 2025 r. odpowiada współczesnej praktyce międzynarodowej i świadczy o dążeniu stron do kompleksowego uregulowania wzajemnych relacji, przy jednoczesnym zachowaniu elastyczności co do form przyszłej reprezentacji.

Nawiązanie wskazanych stosunków dyplomatycznych wywołało szereg istotnych skutków prawnych w sferze prawa międzynarodowego publicznego. Przede wszystkim oznaczało ono wzajemne uznanie zdolności do oficjalnej reprezentacji oraz prowadzenia sformalizowanego dialogu politycznego w ramach instytucji prawa dyplomatycznego (Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych, art. 2-4).

Od tego momentu strony uzyskały możliwość korzystania z instrumentów przewidzianych w Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych, w tym w zakresie akredytowania przedstawicieli dyplomatycznych, także w formule nierezydującej [Shaw 2017, 710]. Choć nawiązanie stosunków nie oznacza automatycznego ustanowienia stałych misji dyplomatycznych, tworzy ono podstawę prawną do ich ewentualnego utworzenia w przyszłości [Crawford 2019, 386].

W sferze stosunków konsularnych skutki prawne mają charakter bardziej bezpośredni i praktyczny. Od dnia 20 marca 2025 r. istnieje formalna podstawa do wykonywania funkcji konsularnych określonych w art. 5 Konwencji

¹³ Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Nawiązanie stosunków dyplomatycznych i konsularnych między Rzeczpospolitą Polską a Wyspami Cooka, komunikat MSZ, Warszawa 2025, <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/nawiazanie-stosunkow-dyplomatycznych-i-konsularnych-miedzy-rzeczpospolita-polska-a-wyspami-cooka>, [dostęp: 01.01.2026].

¹⁴ Konwencja wiedeńska o prawie traktatów z dnia 23 maja 1969 r., Dz. U. z 1990 r., Nr 74, poz. 439.

wiedeńskiej o stosunkach konsularnych, w tym ochrony obywateli, udzielania pomocy konsularnej oraz wykonywania czynności administracyjnych i notarialnych.

Należy podkreślić, że nawiązanie stosunków dyplomatycznych i konsularnych nie przesądza o intensywności dalszej współpracy bilateralnej, lecz stanowi warunek konieczny dla jej rozwoju. Od dnia ustanowienia relacji strony uzyskały formalnoprawną platformę do zawierania dalszych porozumień i rozwijania współpracy sektorowej [Symonides 2014, 372].

Z perspektywy praktyki prawa dyplomatycznego nawiązanie w dniu 20 marca 2025 r. stosunków dyplomatycznych i konsularnych pomiędzy Polską a Wyspami Cooka stanowi przykład elastycznego i funkcjonalnego podejścia do zagadnienia podmiotowości międzynarodowej. Prawo dyplomatyczne, mimo swojej klasycznej konstrukcji normatywnej, wykazuje zdolność adaptacji do zmieniającej się struktury społeczności międzynarodowej [Crawford 2006, 152].

Przypadek Wysp Cooka potwierdza, że pełna państwowość nie jest warunkiem *sine qua non* dla uczestnictwa w stosunkach dyplomatycznych. Współczesna praktyka międzynarodowa coraz częściej akceptuje funkcjonalną zdolność do prowadzenia relacji międzynarodowych przez podmioty o ograniczonej lub nietypowej podmiotowości [Brownlie 2008, 327].

Dla Polski nawiązanie stosunków w 2025 r. wpisuje się w strategię rozszerzania globalnej sieci relacji dyplomatycznych oraz potwierdza uniwersalny charakter norm prawa dyplomatycznego. Jednocześnie akt ten nie narusza zasady nieingerencji ani nie podważa szczególnej relacji Wysp Cooka z Nową Zelandią, co ma istotne znaczenie z punktu widzenia stabilności porządku międzynarodowego [Grant 1999, 214].

Podsumowanie

Nawiązanie w dniu 20 marca 2025 r. stosunków dyplomatycznych i konsularnych między Rzeczpospolitą Polską a Wyspami Cooka stanowi istotne wydarzenie w praktyce współczesnego prawa międzynarodowego oraz praktyce dyplomatycznej. Przede wszystkim akt ten potwierdza funkcjonalną zdolność Wysp Cooka do uczestnictwa w stosunkach międzynarodowych, mimo ich nietypowego statusu ustrojowego – będących podmiotem

wolnego stowarzyszenia z Nową Zelandią. Jest to przykład podmiotowości międzynarodowej o charakterze ograniczonym, funkcjonalnym, która jednak w pełni uprawnia do zawierania dwustronnych porozumień i utrzymywania relacji dyplomatycznych.

Z punktu widzenia polityki zagranicznej Polski, nawiązanie relacji z Wyspami Cooka wpisuje się w strategię dywersyfikacji kontaktów międzynarodowych, wykraczających poza tradycyjne obszary geopolityczne. Umożliwia to Polsce zarówno wzmocnienie swojej obecności w regionie Pacyfiku, jak i zbudowanie platformy do przyszłej współpracy w zakresie handlu, turystyki, nauki i ochrony środowiska.

Na poziomie prawnym decyzja o nawiązaniu stosunków dyplomatycznych i konsularnych pozwala Polsce oraz Wyspom Cooka na stosowanie instytucji przewidzianych w Konwencjach wiedeńskich – zarówno w zakresie akredytowania przedstawicieli dyplomatycznych, jak i wykonywania funkcji konsularnych. Skutkuje to także rozszerzeniem ochrony prawnej obywateli obu państw przebywających na terytorium strony przeciwnej.

Ponadto, akt ten stanowi praktyczny przykład adaptacji prawa dyplomatycznego do współczesnych potrzeb społeczności międzynarodowej. Pokazuje, że normy klasycznego prawa dyplomatycznego są elastyczne i mogą być stosowane również w stosunkach z podmiotami o nietypowej lub ograniczonej podmiotowości międzynarodowej. W konsekwencji takie działania wzmacniają stabilność systemu prawa międzynarodowego, ponieważ włączają do niego podmioty funkcjonalne, zwiększając zakres sformalizowanych interakcji międzynarodowych.

Z perspektywy długofalowej, nawiązanie stosunków dyplomatycznych i konsularnych może stać się podstawą do dalszej integracji w różnych obszarach współpracy, w tym gospodarczej, kulturalnej, edukacyjnej oraz środowiskowej. Ustanowienie relacji formalnych pozwala stronom na stopniowe budowanie zaufania, wymianę doświadczeń dyplomatycznych, a także przygotowanie przyszłych umów dwustronnych w różnych dziedzinach polityki zagranicznej.

Wreszcie, wydarzenie to ma także wymiar symboliczny i normatywny: pokazuje, że podmiotowość międzynarodowa jest pojęciem dynamicznym, a prawo międzynarodowe i dyplomacja potrafią efektywnie funkcjonować również wobec podmiotów niestandardowych. Nawiązanie stosunków

z Wyspami Cooka jest dowodem, że elastyczność prawa międzynarodowego idzie w parze z jego stabilnością i przewidywalnością, co jest istotne w kontekście współczesnych wyzwań globalnych.

Podsumowując, można stwierdzić, że nawiązanie stosunków dyplomatycznych i konsularnych między Polską a Wyspami Cooka w dniu 20 marca 2025 r.: 1) potwierdziło funkcjonalną podmiotowość Wysp Cooka w prawie międzynarodowym; 2) wzmocniło pozycję Polski w regionie Pacyfiku i umożliwiło przyszłą współpracę bilateralną; 3) umożliwiło stosowanie pełnego zakresu norm prawa dyplomatycznego i konsularnego; 4) stanowi przykład elastyczności i adaptacyjności prawa międzynarodowego wobec nietypowych podmiotów; 5) stworzyło fundamenty do dalszej współpracy wielowymiarowej, w tym gospodarczej, kulturalnej i naukowej.

PIŚMIENNICTWO

- Brownlie, Ian. 2008. *Principles of Public International Law*. Oxford: Oxford University Press.
- Crawford, James. 2006. *The Creation of States in International Law*. Oxford: Oxford University Press.
- Crawford, James. 2019. *Brownlie's Principles of Public International Law*. Oxford: Oxford University Press.
- Ehrlich, Ludwik. 1958. *Prawo międzynarodowe*. Warszawa: Wydawnictwo Prawnicze.
- Grant, Thomas. D. 1999. *The Recognition of States: Law and Practice in Debate and Evolution*. Westport: Praeger.
- Mullerson, Rein. 1994. *International Law. Rights and Politics*. London: Routledge.
- Sandorski, Janusz. 2008. *Prawo międzynarodowe publiczne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Shaw, Malcolm. 2017. *International Law*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Symonides, Janusz. 2011. *Prawo dyplomatyczne i konsularne*. Warszawa: LexisNexis.
- Symonides, Janusz. 2014. *Prawo międzynarodowe publiczne*. Warszawa: Wolters Kluwer.
- Wiewióra, Bolesław. 2006. *Podstawowe problemy współczesnego prawa międzynarodowego publicznego*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
- Wyrozumska, Anna. 2020. *Prawo międzynarodowe publiczne*. Warszawa: Wolters Kluwer.